

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY
DIPLOMA ENGINEERING – DCE-4 SEMESTER – • EXAMINATION – SUMMER 2015

Subject Code:350606**Date: 19/05/2015****Subject Name: Water Resources Management****Time: 02:30 PM TO 05:00 PM****Total Marks: 70****Instructions:**

1. Attempt any five questions.
2. Make suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. Each question carry equal marks (14 marks)

- Q.1** (a) What is the aspect of W.R.M.? Explain in brief. **07**
 (b) Write down the role of following experts in WRM **07**
 (1) Meteorologists (2) Civil Engineer (3) Mechanical Engineer
 (4) Electrical Engineer

- Q.2** (a) What is precipitation? Write down the type of precipitation and explain any one with neat sketch. **07**
 (b) There is a five rain gauge stations existing in river catchment area. The annual rainfall are 720, 800, 540, 420, 620 mm respectively. Take the error 8 %. Determine (1) The optimum rain gauges required in the area (2) How many extra rain gauge station required to be installed? Take std deviation=160 **07**
 OR

- (b) Find out the average precipitation by (1) Arithmetic mean method (2) Thiessen Polygon Method from following data. **07**

Rain gauge No	1	2	3	4	5
Precipitation in cm	14	19	26	24	16
Thiessen Polygon area Cm ²	150	170	170	225	190

- Q.3** (a) How the computation of run-off is carried out in selected catchment area? Write down the methods and explain any one. **07**
 (b) Explain the factors affecting Run-off. **07**
 OR

- Q.3** (a) What is the sprinkler Irrigation? Write the advantages and limitation of sprinler Irrigation. **07**
 (b) What is the Drip Irrigation system? Classify each component and explain it. **07**

- Q.4** (a) What is rain-water harvesting? Write the list of methods and Explain it. **07**
 (b) Explain in brief advantages and disadvantages of drip Irrigation system. **07**
 OR

- Q.4** (a) What is the sea-water Intrusion? How it can be controlled? **07**
 (b) Write the methods of computation of run-off by Infiltration and Explain. **07**
 W-index and ϕ - index.

- Q.5** (a) Define the following **07**
 (1) Aquifer (2) Field capacity(3) Porosity (4)Storage capacity(5) Water table(6) Specific yield (7) Co-efficient of permeability.
 (b) What is the ground water? What is the limitation of ground water? **07**
 OR

- Q.5** (a) What is Artificial recharge? Write all the methods and describe any one. **07**
- (b) Design the check-dam from the following data. Find top and bottom width, **07**
Initial and final depth of u/s and d/s projections.
- (a) Height of water level in u/s is : 22 MT
- (b) Max compressive stresses in concrete : 300 t/m^2
- (c) Sp. Gravity of concrete : 2.40

*****

ગુજરાતી

- પ્રશ્ન. ૧ અ જળસંપતિ વ્યવસ્થા એટલે શું ? ટૂંકમાં સમજાવો ૦૭
 બ જળસંપતિ વ્યવસ્થામાં નીચે મુજબનાં નિષ્ણાતોનું શું મહત્વ છે તે લખો . ૦૭
 (1) હવામાનશાસ્ત્રી (2) સિવિલ ઈજનેર (3) મિકેનિકલ ઈજનેર
 (3) ઈલેક્ટ્રીકલ ઈજનેર

- પ્રશ્ન. ૨ અ અવક્ષેપણ એટલે શું ? અવક્ષેપણનાં પ્રકાર લખો અને કોઈપણ એક આકૃતિ દોરી ૦૭
 સમજાવો.
 બ એક નદીનાં સાવક્ષેત્ર માં 5 વૃષ્ટિ માપકો આવેલાં છે. જો સરેરાશ વાર્ષિક ૦૭
 વરસાદ અનુક્રમે 720, 800, 540, 420, 620, મીમી. નોંધાયેલ છે. ત્રુટિ 8% લો
 અને નક્કી કરો કે----- (Take Std deviation=160)
 (૧) આ સાવક્ષેત્ર માં જરૂરી મહત્તમ વૃષ્ટિ માપકો ની સંખ્યા કેટલી થશે?
 (૨) કેટલાં વધારે વૃષ્ટિ માપકો સ્થાપિત કરવા જોઈએ?

અથવા

- બ આપેલ વરસાદ પરથી નીચેની રીતનો ઉપયોગ કરી સરેરાશ વરસાદ શોધો. (૧) ૦૭
 ગણીતિય સરેરાશ પદ્ધતિ (2) થિસન પોલિગન પદ્ધતિ

વૃષ્ટિ માપકો	1	2	3	4	5
વરસાદ સેમી	14	19	26	24	16
થિસન પોલિગન Cm^2 .	150	170	170	225	190

- પ્રશ્ન. ૩ અ આપેલા સાવક્ષેત્ર માં અપવાહની ગણતરી કઈ રીતે કરશો? તેની રીતો લખો ૦૭
 અને કોઈ પણ એક સમજાવો.
 બ અપવાહને અસર કરતાં પરિબળો લખો અને સમજાવો ૦૭

અથવા

- પ્રશ્ન. ૩ અ છંટકાવ સિંચાઈ એટલે શું? તેનાં ફાયદાઓ અને મર્યાદાઓ લખો. ૦૭
 બ ટપક સિંચાઈ એટલે શું? તેના મુખ્ય ભાગો આકૃતિ વડે સમજાવો ૦૭
- પ્રશ્ન. ૪ અ વરસાદના પાણીનો સંચય એટલે શું? તેની જુદી જુદી રીતો લખો અને સમજાવો. ૦૭
 બ ટપક સિંચાઈપદ્ધતિના ફાયદાઓ અને ગેરફાયદાઓ લખો. ૦૭

અથવા

- પ્રશ્ન. ૪ અ દરિયાના પાણીનું આંતરભેદન એટલે શું? તે કેવી રીતે રોકી શકાય ? ૦૭
 બ રન ઓફ ગણવા માટેની અંતઃસવણની રીત લખો તથા W-index અને ϕ - index ૦૭
 સમજાવો.

- પ્રશ્ન. ૫ અ વ્યાખ્યા આપો (1) એક્વીફર (2) ક્ષેત્ર જલધારણ શક્તિ (3) છિદ્રાળુતા ૦૭
 (4) સંચય ગુણાંક (5) વોટર ટેબલ (6) વિશિષ્ટ પ્રાપ્તિ (7) પારગમ્યતા ગુણાંક

બ ભૂગર્ભ જળ એટલે શું ? તેની મર્યાદાઓ લખો.

૦૭

અથવા

પ્રશ્ન. ૫ અ કૃત્રિમ રિચાર્જ એટલે શું ? તે માટેની રીતો લખો અને કોઈ પણ એક વર્ણવો ૦૭

બ નીચે આપેલ માહિતિ પરથી ચેક ડેમની ડીઝાઈન કરો. ચેક ડેમની ઉપરની અને ૦૭
તળીયાની પહોળાઈ ,ઉપરવાસમાં ઢાળની અંતિમ ઉંડાઈ તથા ઉપરવાસ નું
પ્રોજેક્શન શોધો.

(અ) પાણીની ઉંડાઈઉપરવાસમાં----- 22 મીટર

(બ) કોંક્રિટ નું મહત્તમ દાબ પ્રતિ બળ ----- 300 t/m²

(ક) કોંક્રિટની વિશિષ્ટ ઘનતા ----- 2.40

*****